

Управління культури, національностей, релігій та туризму
Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

**Науково-дослідна робота
в бібліотеках Хмельниччини
Вип. 11**

Хмельницький
2016

ББК 78.34(4УКР-4ХМЕ)751.2
НЗ4

Науково-дослідна робота в бібліотеках Хмельниччини.
Вип. 11. / Хмельниц. ОУНБ. – Хмельницький, 2016. – 32 с.

Видання висвітлює результати науково-дослідної роботи
обласної універсальної наукової бібліотеки та бібліотек області
у 2015 році.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради
Хмельницької ОУНБ, протокол № 11 від 08.11. 2016 р.

Укладач: *Поліщук Н.П.*

Рецензент: *Маковська В.В.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

©Хмельниц. ОУНБ, 2016

Вступ

Бібліотеки як соціальні інститути, мають реагувати на зміни, які відбуваються в житті суспільства. Успіх діяльності сучасної бібліотеки залежить від готовності до своєчасних реакцій на ці зміни. Протягом 2015 року обласною універсальною науковою бібліотекою була проведена комплексна робота по вивченню окремих аспектів діяльності бібліотек області. Зокрема, бібліотеки області взяли участь у загальнодержавних дослідженнях: **«Книга. Читання. Бібліотека»**, **«Вивчення стану інформатизації бібліотек Хмельницької області»** (організатори Міністерство культури України, Національна парламентська бібліотека України, Український центр культурних досліджень).

Активною була участь бібліотек в загальнообласних дослідженнях, таких як:

- **«Стан та використання краєзнавчих фондів у бібліотеках»** (загальнообласне дослідження);
- **«Веб-спілкування та нетикет сучасного бібліотекаря»** (онлайн-дослідження);
- **«Робота бібліотек Хмельниччини на допомогу внутрішньо переміщеним особам»** (локальне онлайн-дослідження);
- **«Краща книга Хмельниччини»** (До Весвітнього дня книги та авторського права) (анкетування);
- **«Стан інформатизації бібліотек області»** (маркетингова розвідка);
- **«Ресурси наукової бібліотеки для жителів села – шлях до вдосконалення роботи»** (соціологічне дослідження);
- **«Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування»** (в рамках проекту «Поінформована громада – демократична країна» (моніторинг);
- **«Інформаційні потреби фахівців обласної універсальної наукової бібліотеки та бібліотек області – користувачів відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі з питань бібліотекознавства»** (регіональне онлайн-дослідження).

За зібраними матеріалами досліджень підготовлені статистичні таблиці, аналітичні записки, які використовуються у плануванні роботи бібліотек області та для покращення їх діяльності.

«Стан та використання краєзнавчих фондів у бібліотеках» (загальнообласне дослідження)

Матеріали дослідження зібрано у таблицях (див. додаток № 1 «Типологічний склад краєзнавчих фондів у бібліотеках області»; додаток № 2 «Галузевий та мовний склад краєзнавчих фондів в бібліотеках області»).

Метою дослідження було: всебічне і глибоке вивчення краєзнавчих фондів бібліотек області.

Завданням дослідження було:

- вивчити думки та пропозиції користувачів щодо обслуговування краєзнавчим фондом в бібліотеках області та обласній універсальній науковій бібліотеці;
- виявити мотиви звернення користувачів до краєзнавчих фондів бібліотек;
- виявити причини незадоволення запитів користувачів краєзнавчою літературою;
- визначити перспективні напрямки, форми і методи подальшого удосконалення обслуговування відповідно запитів та інтересів користувачів;

Об'єктом дослідження були краєзнавчі фонди бібліотек області та обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського, користувачі, бібліотечні працівники, система бібліотечного обслуговування.

Предметом дослідження були читацькі потреби користувачів та ступінь їх задоволення документально-інформаційними ресурсами краєзнавчих фондів ХОУНБ та публічних бібліотек області, їх думки, оцінки, пропозиції.

Дослідження було проведене на базі бібліотек:

- Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки;
- Білогірської, Волочиської, Городоцької, Деражнянської, Дунаєвецької, Ізяславської, Кам'янець-Подільської, Красилівської, Летичівської, Полонської, Славутської, Старокостянтинівської, Старосинявської, Теофіпольської,

Хмельницької, Шепетівської, ЦРБ та ЦМБ міст Кам'янець-Подільський, Хмельницький, Славута та Шепетівка.

Під час дослідження опитано **630** респондентів, з них **204** (32,4 %) чоловіки, **406** (64,4 %) жінки. Не вказали статі **20** (3,2 %) респондентів.

Підводячи підсумки дослідження, слід констатувати, що завдання бібліотечного краєзнавства стоять поряд із завданнями музеїв, архівів та подібних до них закладів.

Краєзнавча література і документи мають не тільки освітнє значення, але є важливою частиною культурного і історичного спадку. Тому в бібліотеках необхідно акумулювати і зберігати джерела краєзнавчої інформації і активно стимулювати інтерес читачів до них.

Основний контингент користувачів краєзнавчої інформації – студенти та педагоги. Мета використання – навчання і підвищення кваліфікації.

Найбільшим попитом користуються нові краєзнавчі видання. По окремих видах найбільшим попитом користується учбова та художня література місцевих письменників, природнича, універсального характеру (енциклопедії, довідники).

Дані, що отримані від працівників ЦРБ (ЦМБ), свідчать про те, що краєзнавчі фонди в деяких районах незадовільні і перспектива їх оновлення і поповнення неясна. В той же час можливості комплексного вирішення даного питання суттєво обмежені, тому що дуже слабкі механізми формування міжбібліотечної та міжвідомчої корпоративної культури в області краєзнавства.

Хронологічний склад фонду задовольняє:

- повністю – 51,4 % респондентів;
- частково – 40,2 %;
- не задовольняє – 8,4 %;

Тематичний склад фонду задовольняє:

- частково – 45,9 % респондентів;
- повністю – 44,4 %;
- не задовольняє 6,5 %;
- не вказали – 3,2 %.

Відмовлення респонденти отримували:

- інколи – 24,4 % респондентів;
- частково – 17 %;
- постійно – 13,8 %.

Не отримували відмовлень – 44,8 % респондентів.

Причини відмов респонденти вказували такі:

- відсутність потрібної літератури у фонді;
- видана читачам;
- мала екземплярність книг.

Сьогодні 73,3 % користувачів бібліотек також використовують Інтернет у пошуку краєзнавчої інформації, що дає можливість більш повно задовольнити їх інформаційні потреби.

Результати соціологічного дослідження ще раз підтверджують що, краєзнавчі фонди ЦБС потребують більш повного поповнення і оновлення.

Можливим вирішенням проблеми поповнення та оновлення фондів краєзнавчої літератури та документів можуть стати:

- прийняття на рівні усіх районів «Програми поповнення бібліотечних фондів»;
- налагодження прямих зв'язків із місцевими видавничими організаціями, ЗМІ та приватними особами;
- організація щорічних благодійних акцій «Краєзнавчі видання – бібліотекам»;
- проведення систематичних рекламних акцій по популяризації наявних фондів краєзнавчих документів та літератури;
- створення електронних тематичних ресурсів про свій регіон.

«Веб-спілкування та нетикет сучасного бібліотекаря» (онлайн-дослідження)

Метою дослідження було: визначення загального рівня обізнаності бібліотекарів. Ставлення бібліотекарів до культури спілкування у мережі, та проблеми що виникають у них через брак культури в процесі електронних комунікацій.

Завданням дослідження було:

- вивчити дії бібліотекарів, під час спілкування у процесі електронних комунікацій;
- виявити основні позитивні та негативні аспекти, що мають місце в процесі електронних комунікацій через ігнорування етичних норм поведінки;
- сформулювати основні правила безпечного та ефективного спілкування для різних видів;
- визначити ступінь обізнаності співробітників з основних категорій нетикету: психологічних, емоційних, технічних, адміністративних;
- вивчити ставлення співробітників до культури спілкування в мережі;
- з'ясувати, в якій мірі бібліотека пропагує культуру спілкування;
- отримати пропозиції та зауваження співробітників щодо формування поведінки в Інтернеті;
- визначити, з якими проблемами стикаються співробітники під час електронних комунікацій.

Об'єктом дослідження були бібліотечні фахівці.

Предметом дослідження були потреби респондентів в електронних комунікаціях.

Дослідження було проведене за допомогою програми **Googleform** у Інтернет середовищі, опитано **107** респондентів (бібліотекарів).

Із загальної кількості опитаних більшість респондентів жіночої статі – 89, 7 %, це тому що у бібліотеках працюють жінки. З них за віком від 41 до 50 років – 33,6 %, за 50 років –

22,4 %, від 31 до 40 років – 21,5 %, 21-30 років – 11,2 %; від 20 років – 8,4 % і до 20 років – 2,8 %.

62,6 % респондентів систематично протягом дня використовують у своїй роботі мережу Інтернет, тому в кожного відповідно вже склався свій стиль поведінки і спілкування. Це так званий «нетикет». **Нетикет** – правила поведінки, спілкування, традиції в мережі Інтернет (більш детальніше про «нетикет» ви можете дізнатись за посиланням <http://www.ounb.km.ua/vidanya/2014/kvs.pdf>)

51,4 % з усіх опитаних респондентів Інтернет приваблює можливістю почерпнути корисну інформацію, 35,5 % використовують електронну пошту, 14 % – спілкуються у форумах та чатах, тощо. Відповідно результати дослідження показали, що 83,2 % респондентів знають що таке «нетикет». Але є ще 16,8 % респондентів, які не розуміють цього поняття. Це пояснюється тим, що слово «нетикет» тільки недавно увійшло у вжиток і рідко використовується.

89,7 % з усіх опитаних бібліотекарів надають у бібліотеці консультації щодо безпечної та ефективної роботи в мережі Інтернет.

Зокрема, консультації по роботі з електронною поштою надають – 28,1 % бібліотекарів, з етики та безпеки мережевого спілкування – 46,9 %, безпеки приватності – 14,7 %.

Усім респондентам доводилось спостерігати порушення правил веб-спілкування у Інтернеті. Найчастішими порушеннями є некоректна поведінка у форумах і чатах, некоректне ведення сторінки у соціальних мережах, блогах чи сайтах та під час листування. Далі йдуть спам та шахрайство.

25,2 % респондентів також зізнались, що їм доводилось виконувати прохання незнайомих осіб у Інтернеті та переглядати цікаві посилання (відео, фото...). Голосували у конкурсах 16,8 % респондентів. Рахунок поповнювали 2,8 %. Це свідчить про цікавість та безпечність під час використання мережі Інтернет.

На думку респондентів потрібно проводити навчання про нетикет. А саме: в першу чергу готувати інформаційні матеріали, надавати консультації, проводити тренінги та бесіди.

Особисто популяризують культуру спілкування в Інтернеті серед користувачів і бібліотекарів – 32,7 % респондентів, лише серед бібліотекарів – 25,2 % респондентів, серед користувачів – 13,1 %, на що також слід звернути особливу увагу, і більш активніше популяризувати культуру спілкування серед користувачів бібліотек.

«Робота бібліотек Хмельниччини на допомогу внутрішньо переміщеним особам» (регіональна розвідка)

Метою дослідження було: надання якісних бібліотечно-інформаційних послуг вимушеним переселенцям, налагодження ефективних механізмів комунікації громадян з місцевими органами влади, сприяння соціальній адаптації.

Завданням дослідження було:

- вивчити дану категорію користувачів, їх мету звернення до бібліотек області;
- визначити ступінь обізнаності бібліотекарів з даною категорією користувачів і їх бібліотечно-інформаційними потребами;
- визначити шляхи вирішення проблем, з якими стикаються користувачі для задоволення своїх інформаційних потреб.

Об'єктом дослідження стали користувачі бібліотек – вимушені переселенці (далі ВПО).

Предметом дослідження були потреби респондентів в бібліотечно-інформаційних послугах.

Дослідження проведене за допомогою програми DataGiraffe, в якому взяли участь бібліотечні фахівці Білогірського, Городоцького, Дунаєвського, Красилівського, Старосинявського, Старокостянтинівського, Полонського, Хмельницького Шепетівського районів та міст Кам'янець-Подільський та Нетішин. Всього зібрано 73 відповіді на анкети.

Бібліотеками Хмельницької області надаються якісні бібліотечно-інформаційні послуги для внутрішньо переміщених осіб, які сприяють соціальній адаптації громадян.

Дослідження показало, що до 94,5 % бібліотек, що стали учасницями дослідження, звертаються користувачі, які є вимушеними переселенцями. Основними причинами їх звернення до бібліотек є: використання комп'ютера – 47,9 %, отримання різного роду інформації – 35,6 %, культурно-дозвіллеві потреби – 12,3 % та ін.

Мал. №1. Діаграма: «Причини звернень ВПО до бібліотек області»

Більша половина користувачів вимушених переселенців жінки – 70 %. Вікова категорія від 15 до 60 років. Але найбільш виражена група – це користувачі віком від 18 до 21 року – 38,4 %, тобто молодь, яка вимушена була залишити свій дім і яка потребує інформації щодо працевлаштування, навчання, дозвілля, тощо. Тому у 95,9 % бібліотек створені і діють інформаційні кутки для даної категорії користувачів.

А також для консультування залучаються такі категорії фахівців, як: працівники центру зайнятості, психологи, працівників центру соціального захисту населення, юристи, благодійники, працівники банку, представники влади, вчителі, інші бібліотечні працівники.

«Краща книга Хмельниччини» (До Всесвітнього дня книги та авторського права) (загальнообласна регіональна розвідка)

Метою розвідки було дослідити зміни в уподобаннях, які відбулися протягом двох років та вивчити попит користувачів та бібліотечних працівників на книги Хмельницьких видавців, заохотити їх до користування друкованою книгою, як джерелом інформації, та стимулювати до активного читання.

За результатами загальнообласного дослідження **«Краща книга Хмельниччини»** переможцями стали:

у номінації **«Художні твори»:**

- **«Шевченко йде дорогами доби. Великий кобзар на Подільській землі: крізь час і простір»:** збірник нарисів (упорядники В. Горбатюк, І. Гончарук, С. Стояновський);
- Борисов В.В. **«Трагедія і подвиг»:** Старосинявщина в роки Другої світової війни: літературно-художнє видання;
- Яніцька Н.О. **«На розп'ятті вітрів»:** вірші;
- Міхалевський В.Ц. **«Цукерково-букетні вірші»:** літературно-художнє видання;

у номінації **«Наукові та науково-популярні видання»:**

- Мацько В.П. **«Шевченкіана Хмельниччини»:** наукове видання;
- **«Життя в окупації: Славута і Славутчина в 1941-1943 рр.»:** документальне наукове видання (упорядник В.Г. Берковський);

у номінації **«Довідкові видання»:**

- **«Деражнянський край крізь призму людських доль»:** довідково-біографічне видання (укладач В.К. Куцюк);
- **«Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2015 рік»:** рекомендаційний бібліографічний довідник (Хмельницька ОУНБ імені М.Островського, укладач В.О. Мельник).

«Ресурси наукової бібліотеки для жителів села – шлях до вдосконалення роботи» (соціологічне дослідження)

Дослідження було проведене за допомогою програми **typeform** у Інтернет середовищі.

Метою дослідження було: вивчити основні інформаційно-інноваційні потреби сільських бібліотек і громади та побудувати якісну систему допомоги у їх задоволенні.

Завданням дослідження було:

- виявити думку користувачів ОУНБ щодо послуг, які вона надає;
- вивчити пропозиції респондентів щодо обслуговування користувачів;
- вивчити думку сільських бібліотекарів, щодо співпраці з ОУНБ;
- налагодити відносини з сільськими жителями (користувачами бібліотек області), залучити їх до обласної бібліотеки;
- визначити перспективні напрямки, форми і методи подальшого удосконалення обслуговування обласною бібліотекою відповідно запитів та інтересів користувачів.

Об'єктом дослідження стали користувачі (жителі сільських громад) Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського, бібліотек області щодо обслуговування даної категорії користувачів та бібліотечних працівників сільських бібліотек.

Предметом дослідження були потреби користувачів бібліотеки, ступінь їх задоволення документально-інформаційними ресурсами фондів ХОУНБ ім. М.Островського, заходами, що проходять у бібліотеці, їх думки, оцінки, пропозиції.

Під час дослідження опитано **1282** респонденти (користувачів/жителів сільських громад, сільських бібліотекарів), **60,4 %** опитаних користуються або ж користувалися послугами Хмельницької ОУНБ ім. М.Островського. Інші **39,6 %** респондентів вказали, що не

мали потреби у послугах ОУНБ, не знали про таку можливість і деяким просто не цікаво.

Серед тих, хто користується послугами обласної бібліотеки найпопулярнішими виявились послуги:

- Інтернет-ресурсів (сайт, блоги) – 62,8 % від усіх хто вказав, що користується послугами бібліотеки;
- вільний доступ до Інтернету – 21,6 %;
- послуги електронного каталогу – 16,9 %;
- консультаційна допомога – 16,8 %;
- послуги пункту доступу громадян до офіційної інформації – 8,3 %;
- літературно-мистецькі заходи, клуби за інтересами – 7 %;
- відвідування мистецьких та книжкових виставок/презентацій – 6,7 %.

Серед інших послуг – використання методичних матеріалів, формування бібліографічних списків, підбір літератури, ксерокопіювання, сканування та друк матеріалів.

Опитування показало що респондентів задовольняють послуги обласної бібліотеки і вони вважають достатньою їх кількість. Результати відповідей також свідчать про те що, деякі респонденти не володіють інформацією щодо послуг обласної бібліотеки, адже майже всі послуги, які б вони хотіли отримувати, уже надаються обласною бібліотекою.

Найчастіше респонденти користуються документними ресурсами – 40,3 %, Інтернет-ресурсами – 37,9 %; електронними ресурсами – 11,8 %.

Серед інших відповідей 0,2 % респондентів вказали, що звертаються за консультацією до бібліотекаря.

51,2 % респондентів задоволені послугами обласної бібліотеки на «5» балів. А це більше половини опитуваних, що свідчить про широкий спектр послуг та якісне їх надання.

За висновками дослідження були розроблені рекомендації:

Звернути увагу на побажання респондентів (працівників бібліотек) і включити їх у план роботи на наступний рік:

- ✓ організувати і проводити навчання для сільських бібліотекарів (семінари, майстер класи і т. д.);
- ✓ активізувати (удосконалити) послугу МБА;

- ✓ розробити методичні матеріали по впровадженню нових форм і методів роботи з користувачами;
- ✓ налагодити більш тісну співпрацю з владою;
- ✓ проводити обласні соціокультурні заходи і запрошувати на них бібліотекарів області. Особливу увагу респонденти звертають на заходи краєзнавчого характеру і мистецькі (художні виставки і т. д.);
- ✓ прохання надавати практично-методичну допомогу (виїзди у сільські бібліотеки);
- ✓ надалі організовувати і проводити скайп-спілкування, онлайн-консультування та вебінари для працівників бібліотек з різних тем бібліотечної діяльності.

А також активно працювати по залученню нових користувачів до бібліотеки та звернути увагу на послуги, якими з певних причин користувачі не користуються або ж просто не знають про них. Тобто звернути увагу на рекламну діяльність бібліотеки, а саме рекламу послуг бібліотеки і більш широко висвітлювати дану інформацію на сайті бібліотеки, блогах, сторінках соціальних мереж, буклетах тощо.

«Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування»

(в рамках проекту «Поінформована громада – демократична країна»)

(моніторинг)

Метою моніторингу було: проаналізувати поінформованість та потреби користувачів в можливостях використання послуг електронного урядування (далі е-урядування).

Проведено 2 етапи дослідження. У першому етапі онлайн-дослідження взяли участь **33** респонденти (бібліотечні працівники, користувачі бібліотек області). У другому етапі взяли участь **78** респондентів.

За результатами другого етапу виявлено, що найбільше послугами е-урядування у бібліотеках користуються студенти,

вчителі, учні, пенсіонери, робітники, безробітні, домогосподарки та підприємці, тобто ті категорії жителів громад, яким в даний момент найбільш необхідні такі послуги або ж вони для них доступніші, ніж для інших.

Більшість опитуваних розуміють, що таке е-урядування і навіщо громаді дані послуги. Але слід звернути увагу на респондентів – 8,9 %, які не розуміють взагалі цього поняття, і тих, що не розуміють навіщо громаді послуги е-урядування – 10,3 % та провести для них ряд заходів (тренінгів, вебінарів, тощо) для покращення їх обізнаності щодо послуг е-урядування.

Також одним із наступних завдань подальшого дослідження є виявлення причин, чому послуги е-урядування, якими респонденти скористались, не принесли користі і їх усунення (якщо дану проблему можна вирішити в рамках бібліотек області через проведення тренінгів, вебінарів, різноманітних акцій або інших заходів для поліпшення якості надання доступу до послуг е-урядування жителям громад).

**«Інформаційні потреби фахівців обласної
універсальної наукової бібліотеки та
бібліотек області – користувачів відділу
науково-методичної роботи та інновацій у
бібліотечній справі з питань бібліотекознавства»
(регіональне онлайн-дослідження)**

Метою дослідження було: визначити ступінь задоволеності інформаційних потреб бібліотечних працівників в документах з питань бібліотекознавства, виявити напрямки подальшого удосконалення формування інформаційного ресурсу з даного питання.

Завданням дослідження було:

- вивчити інформаційні потреби бібліотекарів з питань бібліотекознавства;
- дослідити основні джерела, з яких бібліотекарі отримують відомості про інформаційні ресурси з питань бібліотекознавства;

- дослідити думку бібліотекарів щодо змін, які відбулись у практиці роботи завдяки ознайомленню з інформаційним ресурсом;
- дослідити думку бібліотекарів щодо їх переваг у використанні фахових періодичних видань;
- визначити потреби бібліотекарів щодо удосконалення комплектування фонду НМВ ХОУНБ ім. М.Островського з питань бібліотекознавства.

У дослідженні взяли участь **483** респонденти – бібліотечних працівників області. А саме: працівники Віньковецької, Волочиської, Городоцької, Деражнянської, Ізяславської, Кам'янець-Подільської, Красилівської, Летичівської, Новоушицької, Полонської, Славутської, Старокостянтинівської, Старосинявської, Теофіпольської, Хмельницької, Чемеровецької, Шепетівської, Ярмолинецької ЦБС та ЦМБС м. Кам'янець-Подільський, м. Хмельницький, м. Славута, м. Нетішин. Слід зазначити, що на деякі запитання, респонденти давали по декілька відповідей, тому підрахунок відсотків вівся у відношенні від *100 %* на кожну відповідь.

Дослідження проводилось методом онлайн-анкетування, форма анкети була розміщена на сайті обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського, на блозі сектору, у соціальних мережах та розсилалась електронною поштою у всі бібліотеки області.

Дослідження показало, що сучасні бібліотекарі незалежно від стажу, віку і займаної посади, дуже часто у роботі використовують різні інформаційні ресурси з питань бібліотекознавства.

36 % респондентів мають стаж бібліотечної роботи понад 20 років. Значну частку опитуваних – *22 %* становлять бібліотекарі зі стажем 10-20 років, це молоді спеціалісти, які вдало і професійно використовують різні інтернет-сервіси та інші інформаційні ресурси для задоволення своїх інформаційних потреб у практиці роботи.

62 % з усіх респондентів вважають, що найбільш необхідною інформацією з бібліотекознавства для них є питання інновацій у галузі бібліотечної діяльності, для *59 %*

респондентів важливе питання комп'ютеризації бібліотечної справи, 49 % респондентів також цікавлять питання довідково-бібліографічної справи. Найчастіше респонденти використовують повнотекстову інформацію – 67 %.

Для пошуку інформації з бібліотекознавства 39 % респондентів витрачають найбільше від 30 до 60 хвилин на день.

48 % респондентів вказали, що їм недостатньо інформації з тем (проблем) інновацій в галузі бібліотечної діяльності. Самими доступними для бібліотекарів є періодичні видання – вказали 83 %. Тому потрібно більше уваги приділити комплектуванню відділу книгами, журналами та іншими ресурсами з даної теми. Серед періодичних видань (на що також слід звернути увагу), які респонденти використовують у практиці роботи, вони надають перевагу таким (у порядку значущості):

- Бібліотечна планета;
- Бібліотечний вісник;
- Бібліотечний форум України;
- Вісник книжкової палати;
- Шкільна бібліотека;
- Світ дитячих бібліотек;
- Позакласний час;
- Шкільний бібліотекар;
- Бібліосвіт;
- Позакласний час;
- Шкільна бібліотека плюс (*газета*);
- Розкажіть онуку;
- Культура і життя (*газета*);
- Бібліоновини (*даджест*).

Також основними джерелами, з яких респонденти отримують відомості про інформаційні ресурси з питань бібліотекознавства є веб-сайт ХОУНБ ім. М.Островського – 34 %.

Слід звернути увагу, що бібліотекарі впровадили у практику роботи деякі цікаві аспекти після того, як переглянули (прочитали) інформаційний ресурс. А саме:

- нові форми соціокультурної роботи (проведення флешмобів, ніч у бібліотеці, робота на дворових майданчиках, слемі, перформенси, години відео-поезії, відео-перегляди, онлайн-спілкування, віртуальні веб-подорожі, бібліокінозали...);
- оформлення книжкових виставок (нетрадиційні книжкові виставки);
- підвищення фахового рівня бібліотекарів: проведення тренінгів, організація та проведення майстер-класів, методичні бранчі, тощо;
- робота у спеціальних програмах: по створенню презентацій у програмі в PowerPoint, створенню буклетів в Publisher, створенню буктрейлерів;
- створення та ведення сторінок у соціальних мережах, сайтів, блогів;
- написання прес-релізів;
- проектна діяльність (пошук, написання та подання заявок);
- програма ІРБІС: ведення електронного каталогу (демо-версія), створення бази «Краєзнавство» на сайті бібліотеки, бази «Методичні матеріали»;
- планування бюджету робочого часу бібліотеки;
- волонтерство в роботі бібліотек;
- соціологічні дослідження (складання анкет, методики проведення та обробки даних дослідження);
- створення ПДГ;
- організація та робота клубів за інтересами;
- оновлення дизайну в бібліотеці.

Також на думку респондентів у фонді НМВ ХОУНБ ім. М.Островського, не вистачає видань по:

- *методиці проведення тренінгів;*
- *методиці проведення соціологічних досліджень;*
- *книгознавству і бібліотекознавству;*
- *бібліотечному законодавству;*
- *інноваційній діяльності бібліотек;*
- *методиці проведення майстер-класів.*

Слід звернути увагу на книжкові та періодичні видання з фонду НМВ ХОУНБ ім. М.Островського, які найбільше

зацікавили респондентів протягом року та популяризувати їх серед бібліотекарів області як найкращі:

- **серед видань ХОУНБ ім. М.Островського:**

- *матеріали з досвіду роботи "Бібліотека і правова освіта: час нових підходів";*

- *методичні рекомендації "Сучасне бачення методичної діяльності: характеристика сучасного методиста";*

- *методично-практичні поради "Бібліотека – центр громади";*

- *матеріали з досвіду роботи "Нові послуги бібліотек Хмельниччини";*

- *методичні рекомендації "Від традицій до інновацій: сучасні моделі книжкових виставок";*

- *методичні поради "Обслуговування людей з обмеженими можливостями";*

- *практичний посібник для користувачів "Методичні вказівки з використання можливостей комп'ютерних технологій";*

- *методичні рекомендації "Облік використання електронних ресурсів бібліотек";*

- *рекомендаційно-бібліографічний довідник "Календар знаменних та пам'ятних дат Хмельниччини";*

- *рекомендаційний бібліографічний покажчик "Подільська Шевченкіана: Лауреати обласних премій Хмельниччини (2005-2013 роки)";*

- *анотований каталог видань "Книга Хмельниччини 2013".*

- **Серед періодичних (журналів) видань, що отримує відділ:**

- Бібліотека;
- Бібліотечний вісник;
- Бібліотечний форум України;
- Бібліотечна планета;
- Вісник книжкової палати;
- Шкільна бібліотека;
- Шкільна бібліотека плюс(*газета*).

Також слід звернути увагу на побажання респондентів щодо удосконалення комплектування фонду НМВ ХОУНБ

ім. М. Островського з питань бібліотекознавства. На їх думку відділ потрібно доукомплектувати:

- новими виданнями з питань бібліотекознавства, зокрема довідковими;
- зарубіжними періодичними виданнями з питань бібліотекознавства;
- літературою по впровадженню інноваційних технологій в бібліотеці...

За висновками дослідження були розроблені рекомендації:

1). Звернути увагу на теми (проблеми), з яких респондентам недостатньо інформації, поповнити фонд відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі виданнями з тем:

- *книгознавство;*
- *методична діяльність;*
- *видавнича справа;*
- *соціологічні дослідження;*
- *стандартизація;*
- *інновації в галузі бібліотечної діяльності;*
- *маркетингова діяльність;*
- *стан бібліотечної справи в Україні;*
- *стан бібліотечної справи за межами України.*

А також доукомплектувати відділ:

- *новими виданнями з питань бібліотекознавства, зокрема довідковими;*
- *зарубіжними періодичними виданнями з питань бібліотекознавства;*
- *літературою по впровадженню інноваційних технологій в бібліотеці...*

2). Продовжувати наповнювати і удосконалювати сайт (сторінку бібліотекаря) / блоги та профілі обласної бібліотеки у соціальних мережах для подальшого інформування фахівців області з питань бібліотечної справи. Більш широко популяризувати послуги відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі серед бібліотечних працівників області.

3). Відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі розробити методичні поради по темах свого

напряму діяльності та залучити до цього інших провідних спеціалістів обласної бібліотеки. А саме:

- *методиці проведення тренінгів;*
- *методиці проведення соціологічних досліджень;*
- *книгознавству і бібліотекознавству;*
- *бібліотечному законодавству;*
- *інноваційній діяльності бібліотек;*
- *методиці проведення майстер-класів.*

Соціологічна робота бібліотек області

Протягом року працівниками ЦРБ (ЦМБ) області проведено **45** власних соціологічних досліджень. *З метою* покращення роботи сільських бібліотек, виявлення проблемних питань та шляхів їх вирішення серед голів сільських, селищних рад **Волочиською ЦРБ** проведено опитування *«Роль органів місцевої влади в розвитку публічних бібліотек району»*. В опитуванні взяли участь **35** очільників місцевих рад:

47,4 % опитаних вважають, що їхні громади спроможні взяти на себе утримання сільської бібліотеки, **15,5 %** – що вони спроможні утримувати бібліотеки, але за умови залишення коштів на місцях та додаткового фінансування закладу з боку держави. **37,1 %** вважають свою громаду неспроможною утримувати бібліотеку;

6,1 % опитаних голів сільських рад визнали, що хочуть закрити бібліотеки, **51,5 %** відповіли, що залишать все без змін, а **42,4 %** сприятимуть поліпшенню матеріально-технічної бази бібліотек.

Основними проблемами сільських бібліотек, на думку опитаних, є: відсутність опалення, відсутність комп'ютерної техніки та доступу до мережі Інтернет, відсутність коштів на комплектування бібліотечних фондів, низький рівень матеріально-технічної бази, низька кваліфікація працівників.

Всі респонденти одностайні в думці, що у фондах бібліотеки обов'язково повинні бути загальнодержавні, обласні та місцеві видання газет і журналів для дітей та молоді, видання

для жінок. А ось стосовно конкретних назв періодичних видань думки респондентів розходяться. Найбільш часто згадується журнал «Дім. Сад. Город», газети «Урядовий кур'єр», «Експрес», «Голос України». Всі респонденти акцентують увагу на необхідності мати у фондах бібліотек видання для дітей. Найбільш часто згадуються наступні: «Барвінок», «Малятко», «Яблунька», «Жираф». А також респонденти хотіли б бачити у бібліотеках популярні видання: «Добрий господар», «Будьмо здорові», «Сімейна газета», «Жіночий порадник».

66,7 % респондентів бажають отримувати у бібліотеках інформацію про діяльність органів місцевого самоврядування.

Городоцькою ЦРБ проведено соціологічне дослідження **«Патріотизм у розумінні сучасної молоді»**.

Метою дослідження було визначити ставлення молоді до власної країни, суспільства.

Під час дослідження було опитано **204** респонденти, з них **88 (43,1 %)** чоловіків та **116 (56,9 %)** жінок. За результатами дослідження **84 %** опитаних вказали, що пишаться тим, що вони є громадянами України.

Більшість людей не до кінця розуміють поняття «патріот», тому в анкету було включено питання: Що для вас означає бути патріотом? Відповіді на це питання розподілилися таким чином: Бути патріотом – це жити та народитися в Україні – відповіло **42,6 %** опитаних, спілкуватися українською мовою – **45,6 %**, наслідувати традиції – **10,3 %**, працювати на добробут своєї держави – **1,5 %**.

Мал. № 2. Діаграма: **«Розуміння респондентами поняття «патріот»»**

Щодо рис характеру, які мають бути притаманними патріоту, респонденти обрали: відчуття пошани до своєї країни – 27,5 %; інтерес до історичного минулого – 11,8 %; високий рівень ерудиції – 4,4 %; інтелігентність – 3,4 %; активність у громадському житті країни – 108 (52,9 %).

Художню літературу рідною мовою беруть у бібліотеці і читають 28,4 % респондентів, не читає рідною мовою – 67,7 %, не відповіли – 3,9 % респондентів.

На жаль, дослідження виявило й те, що більшість респондентів не любить свою державу, прагнуть жити за кордоном, не вважають обов'язком громадянина України службу в армії, не читає художню літературу рідною мовою.

Дунаєвецькою ЦРБ проведено соціологічне дослідження *«Настрій і книга»*. Метою якого було виявлення впливу психологічного настрою користувачів бібліотеки на вибір літератури для читання.

В опитуванні взяли участь **46** респондентів. Про те, що настрої має вагомий вплив на читання підтвердили результати опитування. Третина респондентів вбачає у читанні непоганий спосіб проведення вільного часу, інші сприймають читання, як можливість відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння. Тобто читання виступає своєрідним релаксаційним засобом психологічного розвантаження.

Анкетування на тему *«Читання на Кам'янецьчині. Дослідження читацьких звичок та ставлення до читання»* було проведено у **Кам'янець-Подільській ЦРБ**. Метою опитування було дослідити звички, частоту та періодичність читання, читацькі смаки користувачів. Всього у дослідженні взяли участь **573** респонденти віком від 13 до 65 років. Переважна більшість опитаних жінки – 51,6 %, чоловіки – 48,3 %.

Проаналізувавши результати анкетування виявлено, що раз у півроку читають 15,1 % респондентів, раз на 3 місяці – 8%, раз на місяць – 22,6 %, раз на тиждень – 38,2 %, щодня 12,9 %, кілька разів на день – 2,9 %.

Мал. № 3. Діаграма: «Частота читання респондентами»

Протязі минулого року респонденти прочитали: одну книжку – 20,2 % опитаних, дві – 12 %, три – 33,1 %, чотири – 7,5 %, п'ять – 11,5 %, шість – 5 %, сім і більше книжок – 7,5 %, не читали жодної (читають переважно періодичні видання) – 2,9 % респондентів.

Останніми прочитаними книгами респонденти назвали переважно твори української літератури: В. Шкляр «Ключ», «Тінь сови»; М. Дочинець «Криничар», «Многі літа, благі літа», «Світован»; Л. Дашвар «Райцентр», «Молоко з кров'ю»; Л. Костенко «Річка Геракліта»; Р. Іванчук «Мальви»; І. Багрянний «Сад Гетсиманський»; В. Нестайко «Тореадори з Васюківки»; З. Тулуб «Людолови».

З російської літератури були названі: Ю. Шилова «Женская зависть, или как избавиться от соперниц»; А. Данилова «День без любви»; Л. Толстой «Війна і мир».

Із зарубіжної: Стендаль «Червоне і чорне»; П. Коельйо «Одинадцять хвилин»; В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»; М. Пруст «Полонянка»; Н. Гордон «Лекарь. Ученик Авиценны».

Новоушицькою ЦРБ було проведено соціологічне дослідження *«Бібліотечне обслуговування: що хотілось би змінити?»*. У ньому взяли участь **60** респондентів.

Аналіз дослідження показав, що важливим в обслуговуванні користувачів є якісне обслуговування та комфортні умови у бібліотеках, що має вплив на загальне уявлення користувачів про бібліотеки. *16,3 %* респондентів звертають увагу на чистоту, порядок і затишок у бібліотеці, *8,3 %* на зручний режим роботи, *16,7 %* респондентів задоволені репертуаром соціокультурних заходів, які відвідали, *41,7 %* – на поповнення сучасною українською літературою і *17 %* звертають увагу на розширення асортименту періодичних видань.

Розвідку *«Бібліотека і читач у віртуальному просторі»* проведено серед сільських бібліотек району. Опитано **90** користувачів з 6 бібліотек філій сіл: Куражин, Песець, Березівка, Вільховець, Рудківці, Струга. За результатами розвідки *46 %* респондентів проводять в мережі Інтернет від 1 до 3 годин на день, *14 %* – більше 5 годин. Перевагу надають пошуковій системі Google. Більшість сільських жителів користуються Інтернетом у бібліотеках, інші ж або мають вдома, або у школі (учні).

В рамках проведення тижня військово-патріотичної книги *«Літопис мужності»* в **Полонській ЦРБ** проведено анкетування користувачів відділу обслуговування *«Улюблена книга про війну»*. В анкетуванні прийняли участь **35** респондентів – користувачів абонементів.

Метою анкетування було визначити роль і популярність військово-патріотичної книги в сучасному суспільстві, визначити найбільш читану книгу про Другу Світову війну.

45,7 % респондентів назвали найбільш популярні книги про війну авторів: Б. Васильєва *«А зорі тут тихі»*, П. Карся *«Буремний Буг»*, Ф.Людного *«Дорогами війни»*.

На сайті **Старокостянтинівської ЦРБ** було організовано опитування **«Книга чи комп'ютер? Чому надаєте перевагу?»**. Опитано **67** користувачів (відвідувачів сайту). За підсумками **67,2 %** респондентів надають перевагу обом джерелам інформації, **23,9 %** опитаних надають перевагу тільки книзі і **9 %** відвідувачів лише сайту.

У опитуванні **«У якому форматі ви читаєте книги?»** відповіді розділились у рівному співвідношенні. Респонденти читають як в електронному так і в паперовому вигляді.

Аналіз даних опитувань показав, що доступ до мережі Інтернет в бібліотеках став невід'ємною частиною бібліотечного сервісу, але водночас і традиційний формат книги (паперовий) теж користується популярністю у респондентів.

За результатами дослідження **«Користування соціальними мережами у бібліотеці»**, яке проведено у **Чемеровецькій ЦРБ**, в якому взяли участь **50** користувачів бібліотеки, зроблено висновок, що користувачі не стежать за часом, який вони проводять в соціальних мережах і якщо соціальні мережі стануть платними, більшість людей не відмовляться від їхніх послуг. Також працівниками районної бібліотеки було проведено дослідження **«Скажи наркотикам – ні!»**.

В рамках Всеукраїнської акції **«Українська молодь читає» Хмельницькою ЦРБ** проведено онлайн-анкетування **«Читач сказав браво!»**, яке дало можливість визначити, які книги користуються найбільшим попитом серед молоді. Опитано **30** респондентів, віком від 18 до 21 року, з них **70 %** – жінки та **30 %** – чоловіки.

Опитування показало, що користувачі не тільки цікавляться сучасною українською книгою, а й знають сучасних авторів та їх твори.

Найбільш популярні серед молоді є автори: В. Шкляр – 33 %, Л. Дашвар – 27 %, А. Кокотюха 23 %. На думку молоді кращою книгою 2015 року є книга Д. Корній «Гонимарник», це вказали вказали 44 % респондентів. А. Кокотюха «Червоний» – 30 %, В. Шкляр «Залишенець» – 23 %.

Проведене дослідження також виявило, що фонди бібліотеки на 78 % задовольняють потреби користувачів і 22 % користуються електронною книгою у разі відсутності друкованої.

Під час проведення школи бібліотекаря-початківця **Ярмолинською ЦРБ** проводилось дослідження *«Кодекс етики і ми»*. А також під час круглого столу «Державна підтримка термомодернізації житлових будівель в Україні» проведено дослідження *«Енергозбереження в нашій оселі»*, метою якого стала популяризація державної програми кредитування на придбання енергозберігаючих товарів та способів економії коштів та ресурсів пересічних громадян Ярмолинеччини. Було опитано **50** респондентів. 82 % респондентів вказали, що мають вдома газовий котел, 18 % мають котел на тверде паливо. Також додатково 56 % респондентів мають ще електричне обладнання, 38 % мають грубки, газовий конвектор – 6 %. Додатково респонденти застосовують у своїй оселі додаткові види енергозбереження: енергозберігаючі вікна, енергозберігаючі двері, теплоізоляційні матеріали, енергозберігаючі лампи. Взимку 30 % респондентів будуть економити кошти, оформляючи субсидію, 66 % застосовуватимуть енергозберігаюче опалення, 4 % живуть у будинках, тому скоротять площу опалення кімнат.

Працівниками **Кам'янець-Подільської МЦБ** проведено дослідження *«Відношення молоді до участі в волонтерській діяльності»*. Дослідження показало, що останні події в Україні дуже вплинули на громаду, на її свідомість, людяність, бажання допомагати та долучитися до долі інших людей та країни. В

анкетуванні взяло участь **50** респондентів віком від 15 до 19 років.

Результати показали, що всі опитані знають, що таке «волонтерство». В це поняття вони вкладають наступний зміст: це безкорислива допомога, прояв чуйності, уваги, милосердя, допомога, яка під силу будь-якій людині для інших людей, особливо тим, хто опинився в складній життєвій ситуації.

Молодь Кам'янецьчини знайома з волонтерським рухом та готова до участі у волонтерських заходах – 72 %.

Завдання бібліотек сьогодні полягає в тому, щоб інформувати молодь про волонтерські акції та проекти, залучати їх до проектів, запрошувати до бібліотечного волонтерства.

Також було проведено соціологічне дослідження **«Місце бібліотек у формуванні здорового способу життя»**. Метою опитування було вивчення мотивації та ставлення молоді до шкідливих звичок та роль бібліотеки, як популяризатора здорового способу життя.

А також працівниками бібліотек міста проведено ще ряд інших досліджень.

Працівники Хмельницької МЦБС провели ряд соціологічних досліджень: **«Що читає молодь»**(ЦБ), **«Книга в руках успіху»** (б/ф № 2, № 7), **«Моє хобі – читання»** (б/ф № 4), **«Улюблена сучасна українська книга»** (б/ф № 10), **«ТОП-10 сучасних українських авторів»** (б/ф № 11).

З метою вивчення задоволення потреб користувачів для покращення обслуговування та задоволення їхнього попиту було проведено анкетування **«Улюблена книга про війну»** (б/ф № 8, № 14). В анкетуванні взяло участь **53** користувача бібліотеки. Найбільш читаними книгами про війну за результатами опитування є: «Дорога до дому» Бойка Богдана, «Малиновий Дзвін» Збанацького Юрія, та «Пароль – «Проскурів» Мачківського Миколи.

Дослідження **«Інтернет – це зв'язок сучасності»** та анкетування **«Ти на зв'язку з АТО?»** проведено у бібліотеці-філії № 9. У другому дослідженні взяло участь **30** осіб,

бібліотекарі ставили за мету дізнатися ставлення користувачів бібліотеки до військової ситуації в країні та до воїнів АТО. Отримані результати показали, що 84 % респондентів безпосередньо чи опосередковано ця тема зачіпає (або в їх сім'ї є воїни АТО, або вони за них дуже переживають та, по мірі своїх сил, допомагають, чим можуть. 16 % опитаних – байдуже ставляться до АТО. 89 % опитаних негативно розцінюють воєнні дії в зоні АТО та прагнуть їх найскорішого припинення. З отриманої інформації бібліотекарі дійшли до висновку, що АТО – це дуже актуальна тема сьогодення, адже багато відвідувачів установи є військовими або членами їх сімей.

Ряд досліджень, щодо визначення рівня обізнаності населення з надання послуг е-урядування, проведено у **Полонській ЦРБ – «Послуги е-урядування у вашому житті»**. **«Рівень поінформованості населення, щодо е-урядування у бібліотеці»** проведено у **Теофіпольській ЦРБ, «Використання е-послуг у бібліотеці»** – Хмельницькою ЦРБ, **«Сервіси е-урядування для громади»** – Нетішинською ЦРБ, **«Якими послугами е-урядування Ви користуєтесь?»** — Хмельницькій ЦРБ.

Всі права на авторство збережено за працівниками бібліотек області, що подали звіт по науково-дослідній роботі до сектору соціологічних досліджень та розвитку РТЦ Хмельницької ОУНБ.

Додаток № 1.

Таблиця: Типологічний склад красназвичних фондів (на 1.01.2015 р.)																								
№ п/п	Найменування району і міст	Всього:		Книги		Періодичні видання		Картографічні видання		Ізографічні видання		Нотні видання		Аудіовізуальні видання		Малі форми (буклет, листівки)		Інформація на CD-ROM		Фонд неопублікован				
		назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.			
1	Білогородський	6632	10351	6221	8792			82	1206	23	23			3	3			215	239	3	3	85	85	
2	Вінницький	7391	11561	7250	9654			65	1809	7	9	1	1	25	27			43	61					
3	Волочиський	1051	21939	922	21003			5	763									15	64	2	2	107	107	
4	Городоцький	8669	11177	8439	10604			130	573															
5	Деражнянський	883	10852	875	8403			8	2449															
6	Дунавецький	12085	15358	12080	14704			5	654															
7	Ізяславський	1777	8149	1748	7965			12	131	7	23			6	26							4	4	
8	Кам'янець-Подільський	11780	15155	11400	12910			371	2236											9	9			
9	Красилівський	14343	22746	13165	18559			12	2404	22	42	75	97		2	2	899	1198	12	12	156	432		
10	Летичівський	6863	19370	6802	17475			9	1840						1	4			3	3	48	48		
11	Новоушицький	5905	17717	5697	7371			63	10191									145	155					
12	Полонський	7044	8981	5973	7255			4	529	3	3	2	2	5	5	2	2	1065	1185					
13	Славутський	12945	17726	12492	15471			134	1803	9	9							61	68			249	375	
14	Старокостянтинівський	846	23308	780	21348	3	457											32	1302	3	8	28	195	
15	Старосиньківський	1482	9221	1254	8515			5	483									128	128			95	95	
16	Теофіпольський	20772	25164	20358	24164			82	593									327	402	1	1	2	2	
17	Хмельницький	27743	29705	26067	26253	39	147	323	915	7	7			135	160			285	330	0	0	887	1893	
18	Чемаровський	7594	19071	7523	10500	2	4916			69	3655													
19	Шепетівський	2541	14792	2365	12703			5	1592	1	7							47	215			123	275	
20	Ярмолинський	17050	22622	12397	13464			3026	3860	43	45	67	67	95	145			615	3860	5	5	802	1176	
21	м. Кам'янець-Подільський	8011	13288	7481	13267			19	285	2	2							87	234			422	440	
22	м. Славута	436	1678	432	502	4	1176																	
23	м. Старокостянтинів	відсутні дані																						
24	м. Нетшин	3289	4370	2654	3408			21	237	5	5							186	273	4	4	419	443	
25	м. Хмельницький	15855	21670	15622	20678	1	14	12	554	13	18			2	4			198	366	7	36			
26	м. Шепетівка	766	1269	747	1097			7	160														12	12
	Всього	203663	377240	190754	315123	43	6710	4400	35267	211	3848	145	167	273	372	5	8	4338	10080	49	83	3439	5682	

Додаток № 2.

Таблиця: Тематичний склад красназвичних фондів (на 1.01.2015 року)																															
№ п/п	Найменування району і міст	Всього:		Сусп.-пол.Історія		Природознав.		Технічна		Економічна		Сітоспорядк. в		Петрологія		Медицина		Релігія		Художня п-ра		Мистецтво, Спорт		Видання унік.х-ру		Укр.мова		Рос.мова		Ін. мови	
		назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.	назва	прим.
1	Білогородський	6632	10142	2220	3818	501	703	37	41	99	136	40	42	198	236	22	22	24	25	3236	5007	160	209	95	112	6305	9639	327	512		
2	Вінницький	7391	11401	2423	4782	980	1451	17	17	149	217	57	84	131	159	10	12	10	10	3434	4634	144	160	38	45	6705	10538	686	1023		
3	Волочиський	946	21245	345	6749	43	1068	5	115	15	761	4	96	23	647	3	33	4	97	481	11522	17	587	6	157	929	20966	15	1136		
4	Городоцький	8669	10658	2923	3791	503	623	49	59	188	247	188	216	280	371	60	65	49	54	3909	5153	349	519	71	79	7779	10313	788	811		
5	Деражнянський	883	10545	269	3612	30	389	15	184	8	98	15	185	12	147	4	48	4	49	501	5953	25	307			821	10092	62	760		
6	Дунавецький	12310	13914	1630	1811	112	173	54	138	16	21	11	32	643	826	9	13	18	29	9281	10498	138	509	220	373	10052	22104	2043	5348		
7	Ізяславський	1777	8073	169	1657	20	278	9	116	13	121	10	131	34	281	9	94	9	135	484	5076	14	146	6	184	749	7808	28	411		
8	Кам'янець-Подільський	12328	14853	3418	4326	1093	1510	74	81	146	162	126	142	402	430	16	16	8	12	6658	8039	282	302	125	135	11568	13590	1428	1565		
9	Красилівський	14343	22286	4993	7321	870	1609	74	132	420	754	205	262	563	748	3	12	16	16	6744	11315	360	450	95	127	13580	21476	705	1220	48	50
10	Летичівський	6863	18980	1598	5770	103	529	20	161	14	180	72	380	510	1803	25	52	79	310	3988	8808	79	390	395	987	5495	15030	1398	1340		
11	Новоушицький	5905	17464	1918	12375	398	416	36	45	119	156	110	135	270	351	32	56	34	40	2511	3606	204	253	295	284	5538	17212	367	595		
12	Полонський	6040	7588	2049	2840	446	524	20	22	56	64	95	104	175	251	28	30	37	55	2896	3612	168	210	70	84	5502	7105	537	690	1	1
13	Славутський	12945	17302	3803	6749	1046	1268	59	67	244	287	43	52	348	377	24	27	8	9	6794	8545	375	424	201	234	11763	16244	1182	1482		
14	Старокостянтинівський	863	2014	207	5529	67	2155	5	63	8	291	8	207	13	316	1	5	4	21	331	11240	9	146	10	321	794	18980	52	2080		
15	Старосиньківський	1482	9046	559	3709	54	354	3	3	22	155	4	38	69	208	1	9	3	5	685	4317	23	375	159	248	1415	8978	67	243		
16	Теофіпольський	20772	24475	7749	8717	960	1046	150	188	595	640	131	152	806	965	57	59	27	29	10066	12213	578	689	383	466	19231	23363	1541	1801		
17	Хмельницький	26855	27301	739	747	315	345	70	84	52	66	110	121	29	38	0	0	35	41	25956	25849	450	511			26809	27614	167	198		
18	Чемаровський	7592	18915	2470	7710	159	985	962	992	82	82	98	98	123	129	23	23	42	42	2879	8707	356	156	188	147	17594	19071				
19	Шепетівський	2541	14682	1069	4460	234	1119	8	10	8	19	4	8	4	569	2	22	4	14	1116	8413	31	120	20	48	2448	13915	92	984	1	3
20	Ярмолинський	14986	18327	5184	6733	791	1332	87	138	384	632	205	257	342	791	6	6	43	50	7514	8088	285	383	55	80	16254	18907	793	912	3	3
21	м. Кам'янець-Подільський	8011	12971	4298	6360	347	518	38	49	195	209	44	45	241	373	27	27	41	45	2246	4764	212	317	322	581	8866	12179	1036	1100	9	9
22	м. Славута	440	1658	190	1368	30	30	3	3	6	6			12	12			4	4	138	198	20	27	37	37	436	1678				
23	м. Старокостянтинів	відсутні дані																													
24	м. Нетшин	3289	4277	1172	1531	180	252	21	28	82	97	24	31	69	104	3	4	6	6	1592	2107	53	77	87	117	3112	4115	177	239		
25	м. Хмельницький	15855	21233	2598	3826	335	452	45	115	174	247	63	71	347	463	35	72	28	29	11944	15741	223	437	73	197	14807	18861	1788	3009		
26	м. Шепетівка	754	1195	207	430	42	77	6	8	9	58	5	5	41	59	2	2	1	1	295	447	66	92	79	705	1199	40	50	1	1	
	Всього	199183	46105	53580	116362	10158	19542	1867	2870	3104	5704	1872	2894	5734	10594	402	789	538	1128	11928	193782	4999	7788	2182	18622	354117	15278	30378	66	76	

Зміст

Вступ.....	3
Стан та використання краєзнавчих фондів у бібліотеках (загальнообласне дослідження).....	4
Веб-спілкування та нетикет сучасного бібліотекаря (онлайн-дослідження).....	7
Робота бібліотек Хмельниччини на допомогу внутрішньо переміщеним особам (регіональна розвідка).....	9
Краща книга Хмельниччини (анкетування).....	11
Ресурси наукової бібліотеки для жителів села – шлях до вдосконалення роботи (соціологічне дослідження).....	12
Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування (моніторинг).....	14
Інформаційні потреби фахівців обласної універсальної наукової бібліотеки та бібліотек області – користувачів відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі з питань бібліотекознавства (регіональне онлайн-дослідження).....	15
Соціологічна робота бібліотек області	21
Додатки.....	30

Науково-аналітичне видання

**Науково-дослідна робота в бібліотеках
Хмельниччини
Вип. 11**

Укладач:
Поліщук Н.П.

Відповідальна за випуск:
Синиця Н.М

Комп'ютерна верстка, макетування, редагування:
Поліщук Н.П., Марчак Т.Ф., Дорош В.Ю.